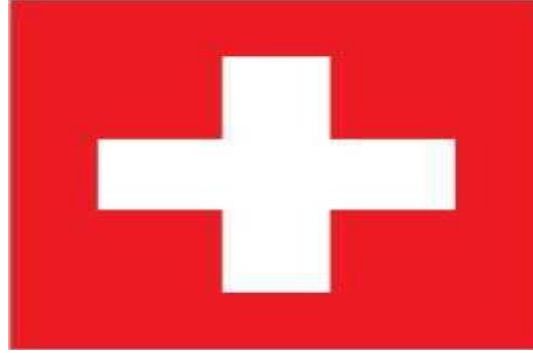

İSVİÇRE

A. Genel Bilgiler (2023)

Resmi Adı	: İsviçre/ İsviçre Konfederasyonu
Resmi Dili	: Almanca/Fransızca/İtalyanca/Romanşça
Yönetim Biçimi	: Doğrudan demokrasinin unsurları ile Federal cumhuriyet
Başkenti	: Bern
Şansölye	: Walter Thurnherr
Federal Konsey Başkanı	: Alain Berset
Önemli Tarihler	1291(Kuruluş) 22 Eylül 1499 (Fiilen) 24 Ekim 1648 (Kanunen) 7 Ağustos 1815 (Yeniden yapılanma) 12 Eylül 1848 (Federal devlet)

Yüzölçümü	: 41.285 km ²
Nüfusu	: 8,5 milyon kişi
Para Birimi	: İsviçre frangı (CHF)
Para Birimi Paritesi	: 1 CHF = 30,86 TL (09.08.2023 tarihi itibarıyla)

Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı

B. Temel Ekonomik Göstergeler (2022)

GSYİH	: 299 milyar \$
Kişi Başına Milli Gelir	: 15.619 \$
GSYİH Büyüme Oranı	: 4,8 %
GSYİH Dağılım Oranı	: Tarım: 4,2 % Sanayi: 33,2 % Hizmetler: 62,6 %
Ana Sanayi Sektörleri	: Elektrikli makineler, otomotiv parçaları, tekstil ve ayakkabı, metalürji, kimya, gıda işleme, petrol, maden, kereste, yapı materyalleri
Enflasyon Oranı	: 13,3 %
İşgücü	: 8,3 milyon kişi
İşsizlik Oranı	: 5,2 %
İhracat	: 96,7 milyar \$
İthalat	: 132,4 milyar \$

Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı, Romanya Ülke Masası, Trademap ve CIA World Factbook Country Report

C. Dış Ticaret Verileri

1. Genel Dış Ticaret Verileri

(Milyar \$)	2020	2021	2022
İhracat	71	88,3	96,7
İthalat	92	116,4	132,4
Ticaret Hacmi	163	204,7	229,1
Denge	-21	-28,1	-35,7

Kaynak: Trademap

2. Başlıca İhraç Ürünleri (2021):

GTIP	Ürün	Tutar (Milyar \$)
85	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	15,6
87	Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	12,9
84	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	9,8
10	Hububat	4,2

72	Demir çelik ürünler	3,8
Diğer		42
Toplam		88,3

Kaynak: Trademap

3. Başlıca İthal Ürünleri (2021):

GTIP	Ürün	Tutar (Milyar \$)
85	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	17
84	Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler	13,4
87	Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	10,3
27	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar	8,7
39	Plastik ürünler	6,5
Diğer		60,5
Toplam		116,4

Kaynak: Trademap

4. İhracatında Başlıca Ülkeler (2021):

Ülke	Tutar (Milyar \$)	Yüzde %
Almanya	18,1	20,5
İtalya	9,2	10,5
Fransa	5,6	6,4
Macaristan	5	5,7
Polonya	3,5	4
Türkiye (7.)	3,3	3,5

Kaynak: Trademap ve TÜİK

5. İthalatında Başlıca Ülkeler (2021):

Ülke	Tutar (Milyar \$)	Yüzde %
Almanya	23,4	20,2
İtalya	10,3	8,9
Macaristan	7,9	6,9
Polonya	7,2	6,2
Türkiye (4.)	6,9	5,9
Çin	6,3	5,5

Kaynak: Trademap ve TÜİK

D. Türkiye – Romanya Ticari İlişkileri

1. Türkiye – Romanya Arasındaki Karşılıklı Ticaret Verileri (Milyon \$)

YILLAR	İHRACAT	İTHALAT	DENGE	HACİM
--------	---------	---------	-------	-------

2020	3,9	2,7	1,2	6,6
2021	5,1	3,4	2,7	8,5
2022	6,9	3,3	3,6	10,2

Kaynak: TÜİK

2. Başlıca Ürünler Bazında Türkiye'nin Romanya'ya İhracatı / 2022

GTIP	Fasıl	Milyon \$
27	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar	1.050
72	Demir ve çelik	812
87	Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	626
73	Demir veya çelikten eşya	565
39	Plastikler ve mamulleri	515
Diğer		3.385
Toplam		6.955

Kaynak: TÜİK ve T.C. Ticaret Bakanlığı, Romanya Ülke Masası

3. Başlıca Ürünler Bazında Türkiye'nin Romanya'dan İthalatı / 2022

GTIP	Fasıl	Milyon \$
72	Demir ve çelik	742
87	Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	627
84	Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler	494
85	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	324
40	Kauçuk ve kauçuktan eşya	128
Diğer		1.016
Toplam		3.335

Kaynak: TÜİK ve T.C. Ticaret Bakanlığı, Romanya Ülke Masası

4. Türkiye ile Romanya Arasında İmzalanan Yürürlükteki Anlaşma ve Protokoller

Anlaşma Adı	İmza Tarihi	Resmi Gazete Tarihi ve Sayısı
Ticari Mübadelelerin Geliştirilmesine Matuf Uzun Vadeli Anlaşma	27.10.1970	12.12.1970/13692
Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması		

	01.07.1986	01.06.1988/19829
Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması	02.02.2006	17.12.2006/26379
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması	03.03.2008	03.07.2010/27630
Türkiye ve Romanya Vatandaşlarının Karşılıklı Seyahatlerine İlişkin Protokolde Değişiklik Yapılmasına Dair Anlaşma	19.09.2013	07.02.2014/28906
Türkiye-Romanya JETCO Kurucu Anlaşma	01.04.2015	-
Türkiye-Romanya JETCO İşleyişine İlişkin Protokol	08.02.2019	-

Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı, Romanya Ülke Masası

5. İzmir – Romanya Arasındaki Karşılıklı Ticaret Verileri (Milyon \$)

YILLAR	İHRACAT	İTHALAT	DENGE	HACİM
2020	161	66	95	227
2021	202	125	77	327
2022	250	174	76	424

Kaynak: TÜİK

6. Ürünler Bazında İzmir'in Romanya'ya İhracatı / 2022

GTIP	Fasıl	Milyon \$
39	Plastikler ve mamulleri	29
84	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	27
27	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar	18
73	Demir veya çelikten eşya	17
87	Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	17
Diğer		140
Toplam		250

Kaynak: TÜİK

7. Ürünler Bazında İzmir'in Romanya'dan İthalatı / 2022

GTIP	Fasıl	Milyon \$
72	Demir ve çelik	93
12	Yağlı tohum ve meyveler, muhtelif tane, tohum ve meyveler, sanayide ve tıpta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem	38
84	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	8

85	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	8
73	Demir veya çelikten eşya	6
Diğer		20
Toplam		174

Kaynak: TUIK

E. Romanya ile İlgili Diğer Önemli Hususlar:

1. Vize

Umuma Mahsus Pasaport hamilleri **vizeye tabidir.**

Diplomatik, Hizmet ve Hususi Pasaport hamilleri ise, altı ay içinde üç ayı aşmamak kaydıyla, **vizeden muaftır.**

2. Romanya Sermayeli Şirketler (31.12.2022 tarihi itibariyle)

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Yabancı Sermayeler Genel Müdürlüğü'nden alınan bilgiye göre Türkiye'de **286** adet K. Makedonya sermayeli şirket bulunmakta olup, bu firmaların **17** adedi İzmir'de yer almaktadır.

Ayrıca, Sicil Birimimizden alınan bilgiye göre **Odamıza** kayıtlı Romanya sermayeli **1** adet şirket bulunmaktadır.

Firma İsmi: OSF Global Yazılım

Sektör: Yazılım

3. Ulaşım

İzmir'den Romanya'ya aktarmasız ulaşım bulunmamakta olup, başkent Bükreş'e aktarmalı uçuşlar düzenlenmektedir.

4. Odamıza Yapılan veya Odamızın Gerçekleştirdiği Önceki Ziyaretler / Organizasyonlar

TARİH	ETKİNLİK TİPİ	GELEN HEYET/TEMSİLCİ	KARŞILAYAN / KATILAN
21.04.2009	Diplomatik Misyon Ziyareti	Romanya İzmir Baş Konsolosu Cosmin Victor LOTREANU	Mehmet Tiryaki, Ender Yorgancılar
22.05.2009	Yabancı Heyetler / Yabancı Firma Temsilcileri	Romanya Heyeti / B2B Görüşmeler	*
18.09.2009	Diplomatik Misyon Ziyareti	Romanya Prahova ve Teleorman Ticaret ve Sanayi Odası Heyeti	Mehmet Tiryaki
27.04.2010	Odamızın Temsil Edildiği Organizasyonlar	"Romanya, Macaristan ve Türkiye'de Ekonomik Elitlerin Rolü" konulu toplantı, Ege Genç İşadamları Derneği	Pınar Alper

27.12.2010	Odamızda Düzenlenen Etkinlikler	Romanya Başkonsolosluğu ile işbirliğinde düzenlenen resim sergisi	Ender Yorgancılar
3.06.2011	Diplomatik Misyon Ziyareti	Romanya İzmir Başkonsolosu Victor Cosmin LOTREANU	Ender Yorgancılar
12.12.2012	Diplomatik Misyon Ziyareti	Romanya Başkonsolosu Victor Cosmin LOTREANU	Mehmet Tiryaki
4.04.2013	Diplomatik Misyon Ziyareti	Romanya Büyükelçisi Radu OLOFREI	Ender Yorgancılar
13.08.2014	Diplomatik Misyon Ziyareti	Romanya İzmir Başkonsolosu Sn. Cerasela NİKOLAŞ	Ender Yorgancılar
23.11.2015	Diplomatik Misyon Ziyareti	İzmir Romanya Başkonsolosu Bayan Mioara Ştefan'ın Odamızı ziyareti	Ender Yorgancılar
14.12.2015	Yabancı Heyetler / Yabancı Firma Temsilcileri	Meclis Üyelerine Yönelik Romanya Ticaret Heyeti Organizasyonu Ön Toplantısı	Ender Yorgancılar, Deniz Gündüz, Ateş İ. Demirkalkan

5. Ek Bilgiler

Türkiye – Romanya İlişkileri

Ülkemizle Romanya arasında kökleri tarihe dayanan güçlü siyasi, ekonomik, kültürel ve insani bağlar bulunmaktadır. Romanya'yla ilişkilerimiz üst düzeyde var olan yakın diyalog ve dostluk ilişkileri çerçevesinde sürdürülmektedir.

İlişkilerimizin her alanda daha da ileriye götürülmesine yönelik karşılıklı irade çerçevesinde, 2011 Aralık ayında imzalanan Stratejik Ortaklık Belgesi'yle ilişkilerimiz stratejik ortaklık seviyesine yükseltilmiştir. Söz konusu Stratejik Ortaklık Belgesi'nin hayata geçirilmesine yönelik Eylem Planı ise Mart 2013'te imzalanmıştır. 2021 yılında Stratejik Ortaklığın 10'uncu yıldönümü, Ankara'da ve Bükreş'te düzenlenen çeşitli etkinliklerle kutlanmıştır.

Yakın siyasi diyalogumuz ve dostane ilişkilerimiz, karşılıklı üst düzey ziyaret trafiğimize de yansımaktadır.

Sayın Bakanımız, son olarak Türkiye-Romanya-Polonya Üçlü Dışişleri Bakanlar Toplantısı münasebetiyle 22-23 Nisan 2021 tarihlerinde Bükreş'i ziyaret etmiştir.

27. Dönem Karma Ekonomik Komisyon (KEK) Toplantısı, Cumhurbaşkanı Yardımcımız Sayın Fuat Oktay ve Romanya Başbakan Yardımcısı ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sorin Grindeanu'nun Eşbaşkanlığında 31 Mart 2022 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.

Romanya Dışişleri Bakanı Bogdan Aurescu, 6 Aralık 2022 tarihinde ülkemizi ziyaret etmiştir.

Romen Anayasası'nın 6. maddesiyle milli azınlıklara dil, din, kültür ve etnik özelliklerini ifade etme ve koruma hakkının yanı sıra, kanunlar çerçevesinde kendi dillerini ve dinlerini öğrenebilmelerine, ana dilleriyle eğitim yapabilmelerine hak tanınmıştır.

Romanya'da yaşayan yaklaşık yetmiş bin soydaşımız da, resmi olarak tanınan diğer 16 azınlık gibi kurdukları birlikler aracılığıyla kendilerine tanınan anayasal haklardan yararlanmaktadır. Romanya'da azınlıklara ait birlikler, bir siyasi parti statüsünde kabul edilmekte ve her azınlık belirlenen nüfuslarına göre Romanya Parlamentosu'nda temsil edilmektedir.

ROMANYA'YA İHRACATTA BAŞLICA POTANSİYEL SANAYİ ÜRÜNLERİ

- 1) Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar
- 2) Demir veya çelikten eşya
- 3) Traktörler
- 4) Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar
- 5) Elektrik transformatörleri, statik konvertörler
- 6) Sadece veya esas itibarıyla 84.07 veya 84.08 pozisyonlarındaki motorların aksam ve parçaları
- 7) Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları
- 8) Elektrikli su ısıtıcıları, elektrotermik cihazlar, ortam ısıtıcıları, saç ve el kurutucuları, ütüler, rezistanlar
- 9) Monitörler ve projektörler, televizyon alıcı cihazları
- 10) Demir veya çelikten vidalar, cıvatalar, somunlar, tirfonlar, perçin çivileri, pimler, kamalar, rondelalar vb. eşya
- 11) Plastikten diğer levha, plaka, şerit, film, folyo (gözeneksiz)
- 12) Adi metallerden donanım, tertibat vb. eşya (mobilya, kapı, pencere, bavul, askılık vb. için)
- 13) Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular ve içi boş profiller
- 14) Plastiklerden eşya taşınmasına veya ambalajlanmasına mahsus malzeme, tıpa, kapak, kapsül ve diğer kapama malzemeleri
- 15) Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları
- 16) Plastikten hortumlar, borular ve bağlantı elemanları (manşon, nipel, dirsek, flanşlar, vb.)
- 17) Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatla kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb
- 18) Römorklar ve yarı römorklar; hareket ettirici tertibatı bulunmayan diğer taşıtlar; bunların aksam ve parçaları
- 19) Plastikten diğer plakalar, levhalar, yapraklar, filmler, folyolar ve şeritler
- 20) Klima cihazları (motorlu bir vantilatör ile nem ve ısıyı değiştirmeye mahsus tertibatı olanlar)
- 21) Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb. (yüzme kıyafetleri hariç)
- 22) Tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası (örme)
- 23) Merkezi ısıtma kazanları (84.02 pozisyonundakiler hariç)
- 24) Bulaşık, şişe vb. yıkama ve kurutma makinaları, şişe, kutu çuval vb. doldurma, etiketleme makinaları, ambalaj vb. makinalar
- 25) Erkekler ve erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, pantolon, tulum ve şort (yüzme kıyafeti hariç)

ROMANYA'YA İHRACATTA BAŞLICA POTANSİYEL TARIM VE GIDA ÜRÜNLERİ

- 1) Tatlı Bisküvi ve Gofretler

- 2) ikolata ve kakao içeren diğ er gıda m stahzarları
- 3) Sular (mineral ve gazlı sular dahil) ve alkols z diğ er içecekler (tatlandırıcı, lezzetlendirilmiş)
- 4) Turunçgiller (taze/kurutulmuř)
- 5) Domates (taze/soğutulmuř)
- 6) Kakao içermeyen řeker mamulleri (beyaz çikolata dahil)
- 7) Yer fıstığı ve diğ er kabuklu yemiş ve meyve konserveleri
- 8) Konserve Sebze (Bezelye, patates, zeytin, fasulye vb.)
- 9) Elma, armut ve ayva (taze)
- 10) Balıklar (dondurulmuř)
- 11) Kayısı, kiraz, şeftali, erik ve akal eriği (taze)
- 12) Buket yapmaya elverişli veya s s amacına uygun kesme iek ve iek tomurcukları
- 13)  z mler (taze/kurutulmuř)
- 14) Makarnalar ve kuskus
- 15) Diğ er kabuklu meyveler (taze/kurutulmuş) (kabuğu çıkarılmış/soyulmuş)

Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı, Romanya  lke Masası